

VÍRA MEZI BLESKY

Lk 8,22-25

Dostat se doprostřed bouřky, to s člověkem někdy otřese. Mladého Martina Luthera jednou zastihla silná letní bouřka. Hrozně se při ní bál. Byla to tak výrazná zkušenost, že se mu nakonec stala mezníkem v jeho životním rozhodnutí. Mezi blesky a hromy totiž Bohu slíbil, že když jej zachrání, vstoupí do kláštera. A skutečně to také později dodržel. Byl to nějaký začátek cesty, který jej dovedl až k roli jednoho z nejznámějších reformátorů církve.

Také pro učedníky plavící se po moři byla ta bouře jistě významnou zastávkou na jejich cestě a formující zkušeností do budoucna. Vždyť si na konci toho příběhu kladou otázku: „Kdo to jen je, že rozkazuje i větru i vodám?“ Byla to událost natolik silná významná, že je nenechala v klidu. Nutně museli ve svém vztahu a pohledu na Ježíše jít mnohem dál a hlouběji. Vydali se za ním, následují ho, stali se jeho žáky. Ale věděli tehdy už, kdo to vlastně je? Kdo to u všech všude je, že ho poslouchají i rozbouřené živly. Musela to pro ně být velmi hluboká zkušenost.

A pravdou je, že jsou to právě všelijaké bouře života, které nás výrazně formují. Když námi něco otřese do morku kostí, nikdy nás to nenechá bez nějaké hlubší analýzy, zamyšlení. Bouře totiž otrásají našimi zažitými jistotami, schémata, tím, na čem stavíme. Bouře do základu prověřují, co v nás je, oč se v životě opíráme, nač spoléháme.

1. Tu se snesla bouře

Náš biblický příběh začal vlastně celkem nevinně a poklidně. Nikdo asi nepředpokládal a nepočítal s tím, že by se ten den mělo odehrát takové drama. Ježíš se s učedníky vydává lodí, aby přepluli Galilejské jezero na druhou stranu. Cestou Ježíš usíná, vypadá to tedy na klidnou plavbu.

Náhle se ale všechno změní. Na jezero se snesla bouře s vichřicí. Nebyl to asi nebyl úplně neobvyklý jev, protože slunce v té oblasti hodně pálí, voda se vypařuje a díky tomu tam často vnikají náhlé bouřky. Mezi učedníky byli i zkušené rybáři, kteří na tom jezeře byli jako doma. Ale patrně i pro ně je tato bouře mimořádná, se kterou si neví rady. Nabírali vodu a hrozilo potopení lodi. Čteme tam, že byli „ve velkém nebezpečí“. Doslova v ohrožení života.

A možná se i nám vybaví nějaké situace, kdy jsme si i my dostali náhle doprostřed nějaké bouře. Tak jako tehdy, i dnes život takové situace přináší. Asi ne každý den. Ale stávají se. Prostě ty chvíle, kdy se zdá, že život si poklidně plyne, pohupuje se na vlnách. Možná nás takový běh života také ukolébává a uspává. Dny plynou v nějakém zaběhnutém řádu, nic zvláštního nevybočuje a ani nic nenasvědčuje, že by se to v dohledné době mělo nějak změnit. Práce je, mzda chodí, jsme přiměřeně zdraví, děti zvlášť nevybočují, a tak to nějak plyne. Ano někdy nás třeba ocákne a rozruší nějaká větší vlna, ale nic dramatického, zase to brzy odezní. A tak plujeme více méně vyrovnaně.

A pak to přijde. Jobovka. Rána. Náráz. Z ničeho nic. A najednou se to, co tak poklidně plynulo a o čem jsme si mysleli, že to máme pod kontrolou, rozbouří takovým způsobem, že jen zůstaneme stát. Zkušené rybáři na té lodi, jakými byli Petr, Ondřej, Jan nebo Jakub, na tom jezeře prakticky vyrostli. Znali ho nazpaměť. Věděli, co od toho jezera mohou očekávat. Byli s ním srostlí. Zažili na něm za ty roky určitě všechno, co se zažít dalo. Jistě zažili a zvládli už mnoho bouřek. Tohle je ovšem situace, která je i nad jejich síly a zkušenosti. Nedokáží to zvládnout. Tentokrát je to moc. Tentokrát je konec. Tohle je silnější než my.

V průběhu života můžeme nabýt dojmu, že jsme už leccos viděli a zažili a zvládli, a že už nás tudíž jen tak něco nepřekvapí a nerozhází. Že jsme už dost silní, zkušené a schopní zvládnout všechno, co život přinese. Může to být až takový „Samsonův syndrom“. Když byl silák Samson zbaven své síly a nevěděl o tom. Když byl pak spoután, řekl si – ‘Dostanu se z toho jako vždycky. Vždyť mě už tolikrát přepadli a svázali. A přetřhl jsem to jako nitě.’ Jednou to však už nedokázal. Život někdy přináší chvíle, kdy všechny naše dosavadní zkušenosti a schopnosti najednou nestačí. To jsou těžké chvíle, protože nás zcela rozhodí. S mnoha situacemi jsme si třeba dobře poradili, věděli jsme, co máme dělat a fungovalo to. Ale najednou nevíme. Je to silnější, je to větší, než jsme schopni v tu chvíli obsáhnout. Situace, na které nejsme připraveni. Na které nás nikdo nepřipravoval. V podstatě jen bezmocně přihlížíme, jak naše loď nabírá vodu. A nechce to přestat. Co teď bude? To půjdu ke dnu?

Věci, které nemáme pod kontrolou, nás většinou vyděsí. To, když přestáváme být pány situace. Když se nám věci rozpadají pod rukama, i když se to snažíme poskládat a uspořádat, jak nejlíp umíme. Nemít kontrolu

nad životem, je pro nás velice těžké. Nějak se při tom otrásají základy, na kterých jsme dosud stáli. Lod'ka, na které jsme pluli, mizí, a pod nohama se rozevírají hlubiny moře.

A zjevně se takové situace nevyhýbají ani věřícím lidem. Učedníci byli na palubě se samotným Ježíšem. Víra skutečně není magickou silou, která by kolem nás vykouzlila ochrannou bublinu, do níž bouře života nepronikají. Učedníci jdou za Ježíšem, následují jej, poslouchají jeho slovo, příkaz k plavbě na druhou stranu. Dělají všechno správně. A přece se na ně snesla bouře.

2. Ježíšův spánek

Ano, snesla se i když měli na palubě samotného Ježíše. Ale ta Ježíšova přítomnost je zároveň tím základním prvek naděje v tomto příběhu. Ježíšova přítomnost nezabránila příchodu vichřice, ale stala se znamením naděje a záchrany. Důležité na tom příběhu je právě to, že Ježíš je na jedné lodi s nimi. Ano, je zatím jakoby stranou všeho toho dramatického dění. Lod' se zmítá v křečích, nabírá vodu, zoufalí učedníci dělají, co je v jejich silách. Kolem to hřmí, fičí a blýská se. A Ježíš spí. Neúčastní se toho smrtelného zápasu učedníků. Ale je na stejné palubě jako oni. Nespí pod fíkem na břehu. Je v úplně stejné situaci jako oni.

Čtenáři Bible asi vždycky nějak přemýšleli nad tím, jak je možné, aby Ježíš v takové situaci spal. Byl tak unaven, že by jej neprobudila ani „pověstná rána z děla“? Je to možné. Ale možná je ten jeho spánek ještě symbolem něčeho jiného. Jakési znamení klidu a pokoje uprostřed bouře. Jako jakési předznamenání toho, že učedníci jsou v přítomnosti někoho, kdo i do bouří života může přinést pokoj a utišení. Znamení toho, co se za několik okamžiků skutečně stane.

Učedníci, kteří už definitivně pochopili, že tuhle situaci prostě nezvládnou, probouzí Ježíše a nahnou na něj zoufalost celé té situace: „*Mistře, Mistře, zahyneme!*“ (v. 24). Evangelista Marek to podává ještě v trochu jiném duchu. Tady u Lukáše Ježíšovi jakoby jen oznamují tíži situace – *Mistře, zahyneme*. Marek zaznamenal ještě jiný přídech, přídech až jakési výčitky učedníků: „*Mistře, tobě jej jedno, že zahyneme?*“ (Mk 4,38). Učedníci sami zdá se ten zvláštní Ježíšův spánek nechápu. Vykládají si jej snad jako Ježíšovu lhostejnost vůči krizi, v níž se nacházejí. Je ti to jedno? Vždyť tu zahyneme! Je tu sice s námi, ale jako by se ho to netýkalo.

Ve chvílích životních otřesů a krizí i nám může připadat, že nejenže všechno kolem se třese, ale že i Ježíš sám jako by se nám někam vzdálil. Ano, věříme stále, že tu někde je. Ale kde je? A co dělá? Vnímá vůbec, co se se mnou děje? V některých chvílích života není snadné věřit. Toho jsou nám učedníci dnes dokladem. Ale možná i právě proto tento příběh v Bibli máme. Nejen, aby dosvědčil Ježíšovu moc nad živly, ale také aby dosvědčil naše lidské zápasy, i zápasy o víru. Učedníci na moři, to je přece někdy i náš obraz a příběh. Jak nesnadno se nám někdy věří a drží Pána Ježíše, když hledíme do vln a nevíme, jak to skončí, a Pán Ježíš, jako by na zádi na podušce spal. Raději bychom se jistě obešli bez takových turbulencí života. Tíhneme spíše k bezpečí a jistotě.

3. Kde je vaše víra?

Nakonec je nám ale tento příběh také velkým dosvědčením, že právě i v bouřích života, kdy skutečně nevíme, co se děje a kam to dospěje, je možné se setkat s Ježíšem. Může se nám někdy zdát, že jej nevnímáme, že nevnímáme jeho přítomnost. Ale on tu je. Možná nereaguje a neodpovídá hned. Ale je tady. Je pořád tady, jako byl tehdy i s učedníky. Nikdy se na té jeho přítomnosti nic nezmění. „*A hle, já jsem s vámi, po všechny dny až do skonání tohoto věku*“ (Mt 28,20). Já JSEM s vámi. Na tu Ježíšovu otázku „*Kde je vaše víra*“ jistě můžeme hledět jako na podivení se – Cožpak ještě nemáte víru? Málo jste toho se mnou ještě zažili? Ale můžeme ji vnímat také jako povzbuzení. Povzbuzení k tomu, nevzdávat se víry, nepropadat zoufalství a beznaději, povzbuzení, že má smysl věřit Ježíši, důvěřovat mu a držet se ho. I když okolnosti připomínají kolotoč a on sám se nám zdá daleko, nikdy to neznamená, že by nás opustil či na nás zapomněl.

Nemusíme vždy rozumět důvodům, proč se nám děje to či ono, ani nemusíme rozumět tomu, proč to Bůh dopouští, a proč nejedná tak, jak bychom si přáli. Nemusíme všemu rozumět, ale můžeme důvěřovat. Můžeme věřit a mít naději v Ježíši. Vždyť je to ten, který svůj život vydal pro nás, a který vstal z mrtvých. Je to také ten, jehož slovo má moc nad živly. Tedy i nad silami a okolnostmi, které my nezvládneme. Možná nebudeme svědky zázraku utišení bouří a blesků. Ale přesto můžeme věřit, že jsme v rukou Pána nad živly. Jak nás jimi provede, to je na něm. Ale jistě nás jimi provede k naší spáse. My v bouřích života pokaždé neobstojíme, možná ani naše víra vždycky neobstojí. Ale je zde ten, který se nás nezříká a nevzdává to s námi; který je s námi stále na jedné lodi.